

ชื่อเรื่อง ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตามเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2

ผู้วิจัย นายบุญตา มาตรา **ปริญญา ค.ม.** (การบริหารการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ดร. อุดลยศักดิ์ สุนทรโรจน์ ประธานกรรมการ
อาจารย์ธรรณภณ พันธุ์ศรี กรรมการ
อาจารย์คัมภีร์ สุดแท้ กรรมการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตามเกณฑ์มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบที่ 2 (พ.ศ. 2549 – 2553) ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้างานความสัมพันธ์กับชุมชน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตัวแทนองค์กรชุมชน จำนวน 288 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ 44 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.54 - 0.91 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe')

จากผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีปัญหาในระดับ ปานกลาง โดย สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 และสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-3 มีปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 3-4 อยู่ในระดับน้อย

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยรวม พบว่า สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 แตกต่างกับช่วงชั้นที่ 3-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานศึกษาช่วงชั้นอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่าด้านสถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา สถานศึกษาที่เปิดสอนช่วงชั้นที่ 1-2 แตกต่างกับช่วงชั้นที่ 3-4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นในช่วงชั้นอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน จำแนกตามสถานภาพ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตัวแทนองค์กรชุมชนมีความคิดเห็นว่ามีปัญหาแตกต่างกับผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานศึกษามีระบบและกลไกในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตัวแทนองค์กรชุมชนมีความแตกต่างกับ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่ทำหน้าที่หัวหน้างานความสัมพันธ์กับชุมชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านสถานศึกษามีกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตัวแทนองค์กรชุมชนมีความแตกต่างกับ ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนสถานภาพอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนาระบบระบบและกลไกงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างเป็นระบบภายใต้การมีส่วนร่วมของทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และชุมชน การประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง และการกำหนดแผนงานด้านงบประมาณเพื่อบริการชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชนให้ชัดเจน ผู้บริหารโรงเรียนควรประสานงาน กับผู้นำชุมชน และหน่วยงานอื่นในชุมชนเพื่อการระดมทรัพยากรร่วมกันในการพัฒนาการศึกษา

Title The Problems of Administrative Work in School-Community Relations Based on Standard Requirements for External Quality Assessment at the Basic Education Level of Schools under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone II

Author Mr. Bunta Matra **Degree** M.Ed. (Educational Administration)

Advisors Dr. Adulyasak Soonthornrojana Chairman
Thanabhon bhanssee Committee
Khambhee Suttae Committee

Rajabhat Masa Sarakham University, 2006

Abstract

The purpose of this study was to examine the problems of administrative work in school – community relations based on the standard requirements for external quality assessment at the basic education level in Round II (2006 - 2010) of schools under the Office of Maha Sarakham Educational Service Area Zone 2. The sample used in this study consisted 288 school administrators, teachers as community relation heads, and basic education school committee members as community organization representatives. The instruments used in the study were a 44-item rating-scale questionnaire with discriminating powers ranging 0.54 – 0.91 and a reliability of 0.98, and an open-ended questionnaire constructed and developed by the researcher. The statistics used for analyzing the collected data were mean, standard deviation, and One-way ANOVA ; and the Sheffe’s method was employed for testing individual paired differences.

The results of the study were as follows :

1. The problems of administrative work in school-community relations of basic education schools under the Office of Educational Service Area Zone II both overall and in each aspect were at a medium level. The schools that offered first and second intervals and those that offered first through third intervals had problems of

administrative work in school-community relations at a medium level. However, the schools that offered third and fourth intervals had problems at a low level.

2. For the results of comparing means of levels of problems concerning administrative work in school-community relations as overall, it was found that the schools that offered first and second intervals had different problems from those offering third and fourth intervals at the .05 level of statistical significance. However, the schools that offered the other intervals did not have a difference. And when each of the aspects was compared, it was found that in the aspect of "the school has activities that promote relationships and cooperation with the community in educational development," the schools that offered first and second intervals had different problems those offering third and fourth intervals at the .05 level of statistical significance. However, the other aspects in the other intervals did not have a difference.

3. For the results of comparing means of levels of administrative work in school-community relations as classified according to status, the basic education school committee members as representatives of community organizations opined that they had different problems from the school administrators at the 0.5 level of statistical significance. However, in the other status they did not have a difference. When each of the aspects was compared, it was found that in the aspects of "the school has a system and mechanisms for promoting relationships and cooperation with the community in educational development," the basic education school committee members as representatives of community organizations opined differently from school administrators and teachers as community relations heads at the .05 level of statistical significance. In the aspect of "the school has activities which promote relationships and cooperation with the community in educational development," the basic education school committee members as representatives of community organizations opined differently from the school administrators at the .05 level of statistical significance. However, the other status did not have a different opinion.

4. The guidelines for developing administrative work in school-community relations of basic education schools include : systematic development of work systems and mechanisms in terms of relationships with the community under participation of

school administrator, teachers and community ; systematic and continual public relations ; and determination of clear plans in terms of budgets for community service and community activity participation. The school administrators should coordinate with community leaders, and other agencies in the community for cooperative mobilization of resources in educational development.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY